

Page: 18

Reach: 42000

Country: SLOVENIA

Size: 173 cm2

1 / 1

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Triprsti detel

Ze njegovo ima nakazuje, da je triprsti detel (*Picoides tridactylus*) med detli pravi posebnost. Za razliko od ostalih vrst detlov, ki imajo na nogi štiri prste, ima triprsti prvi prst zakrnel, od tod tudi njegovo ime. Od ostalih vrst detlov se samci ločijo tudi po barvi glave, ki je pri triprstem detlu rumena, pri ostalih vrstah pa rdeča. Triprsti detel ni plašna vrsta, lahko se mu približamo na vsega nekaj metrov, kar za druge vrste detlov ne moremo reči. Je tipičen predstavnik gorskih iglastih in mešanih gozdov, saj se praviloma pojavlja v nadmorskih višinah nad 800 m.

Velja za indikatorsko vrsto zrelih, z odmirajočimi in odmrli drevesi iglavcev bogato zastopanih sestojev, kjer najde primerno okolje za gnezdenje in prehranjevanje. V razpadajočem deblu samec izdolbe gnezdilno duplo, ki ga, potem ko mladiči poletijo, naselijo t. i. sekundarni duplarji (npr. sove, druge vrste ptic, netopirji, polhi, kune ...), zaradi česar je vloga detlov v gozdnem ekosistemu izjemnega pomena. Ker se prehranjujejo predvsem s podlubniki in beljavarji, uravnavajo gostote njihovih populacij in s tem skrbijo za ekološko ravnovesje in zdravje gozda.

V Sloveniji ga lahko najdemo predvsem v alpskem svetu, v dinaridih in na Pohorju. Na Kočevskem smo letošnjo pomlad v sklopu projekta [LIFE Kočevsko](#) našli približno 25 do 30 parov, kar predstavlja nekaj manj kot 10 odst. slovenske populacije. V

Triprsti detel (Foto: A. Hudoklin)

dinaridih so trenutne razmere za vrsto zaradi sušenja jelke in gradacije podlubnikov sorazmerno ugodne, dolgoročno pa je zaradi zmanjševanja deleža iglavcev v gozdovih ter posledično pomanjkanja primernih gnezdilnih in prehranjevalnih dreves pričakovati upad populacije.

Da bi pridobili kar največ podatkov o strukturi njegovega gnezdilnega habitata, hkrati pa tudi informacije o vrsti in strukturi plena, s katero se vrsta prehranjuje in hrani mladiče, so sodelavci na projektu iz Zavoda za gozdove Slovenije, OE Kočevje, v bližino gnezda triprstega detla namestili fotopast in teden dni spremljali, kako pogosto in s čim sta starša krmila svoje mladiče. V sedmih dneh sta starša pri duplu preživela samo dobre štiri ure, preostanek časa pa porabila za iskanje hrane.

Denis Žitnik, Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto